

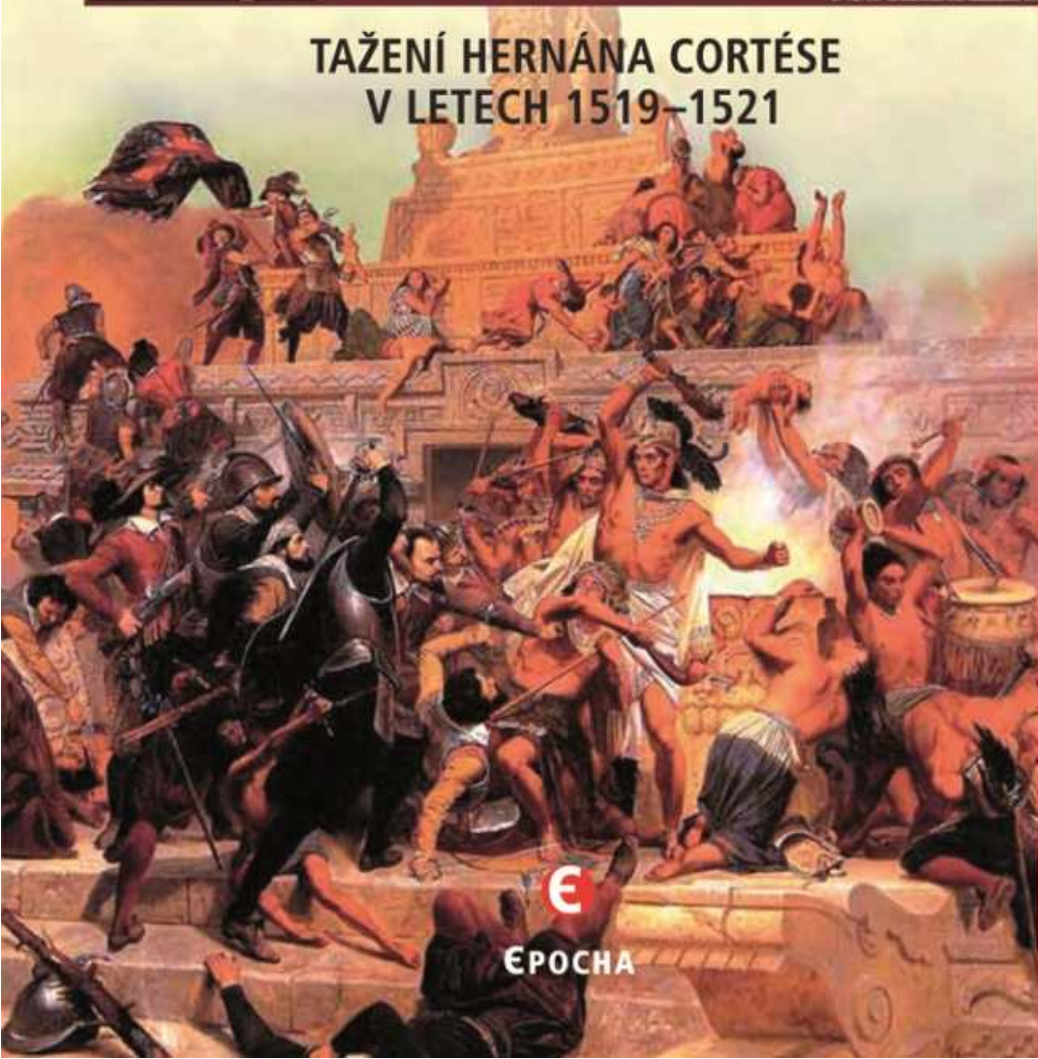
PAVEL VODIČKA

Dobytí říše Aztéků

TAŽENÍ HERNÁNA CORTÉSE
V LETECH 1519–1521

€

EPOCHA

Ediční rada edice Polozapomenuté války

doc. PhDr. Jan Halada, CSc. (FSV UK, Institut komunikačních studií a žurnalistiky)

doc. PhDr. Martin Kovář, Ph.D. (FF UK, ředitel Ústavu světových dějin na FF UK)

prof. PhDr. Robert Kvaček, CSc. (FF UK a Technická univerzita Liberec)
PhDr. Karel Richter, CSc.

doc. PhDr. František Stellner, Ph.D. (FF UK a VŠE, ředitel Ústavu světových dějin na VŠE)

prof. PhDr. Aleš Skřivan, CSc. (FF UK, Ústav světových dějin)

POLOZAPOMENUTĚ
VÁLKY

EDICE

PAVEL VODIČKA

Dobyetí říše Aztéků

TAŽENÍ HERNÁNA CORTÉSE
V LETECH 1519–1521

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

MĚSTO
LETOHRAD
MĚSTO LITERATURY FAKTU

Rodiště Miroslava Ivanova
JAROMĚŘ-JOSEFOV

Recenzoval

profesor PhDr. Josef Opatrný, CSc.

Copyright © Pavel Vodička, 2012

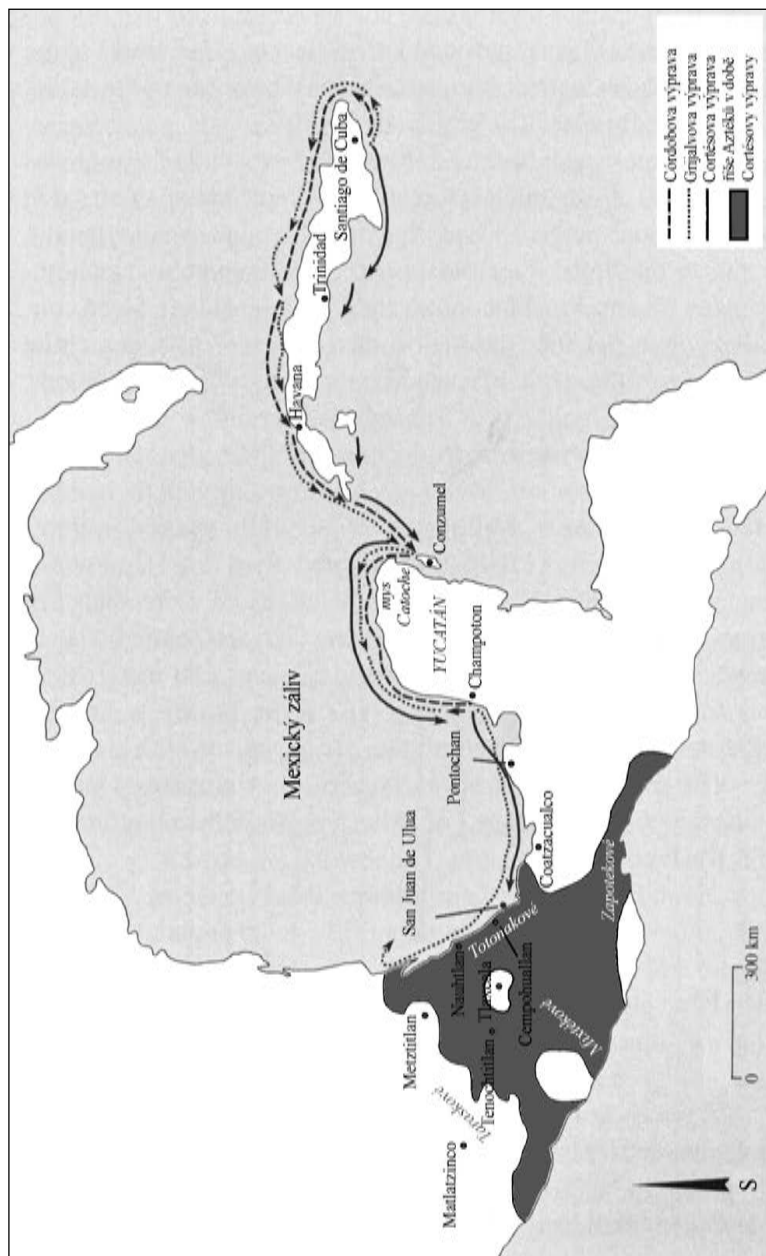
Cover © Karel Kárász, 2012

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2012

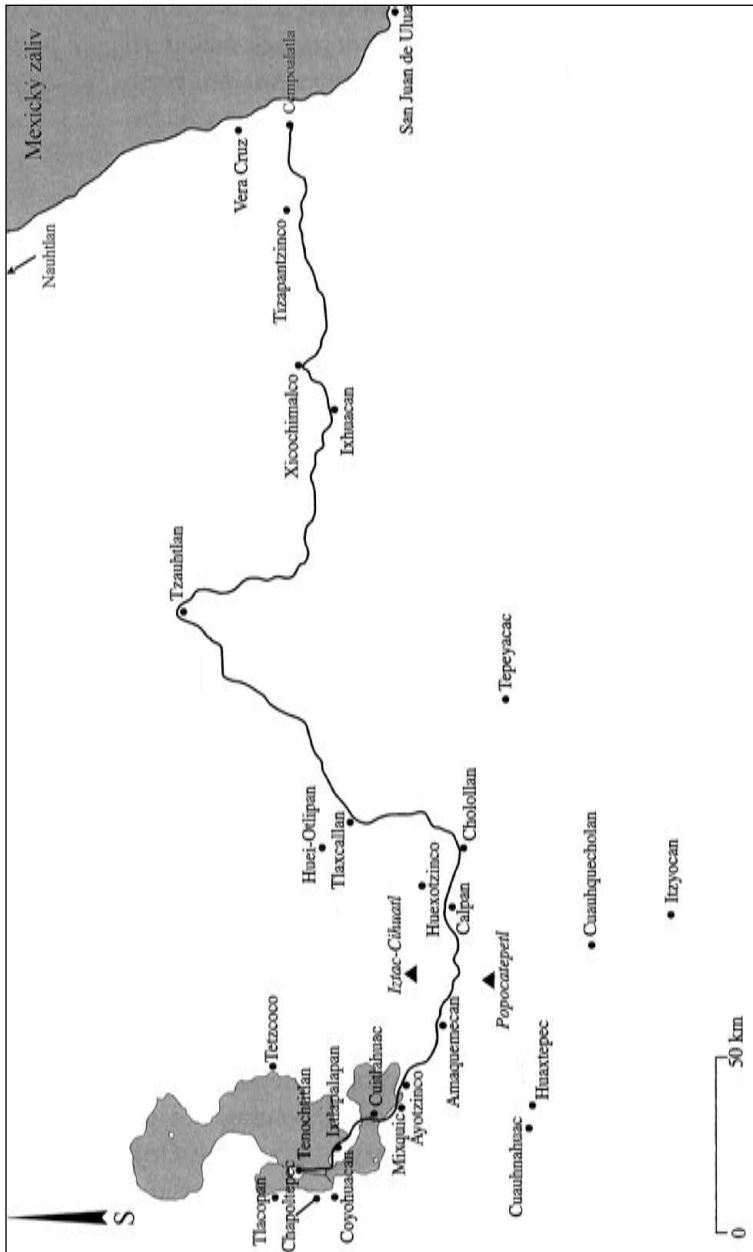
ISBN 978-80-7425-145-0

OBSAH

Mapy	8
Poznámka k výslovnosti	15
Prolog	16
Vládcové Anahuacu	17
Dobyvatel	39
Truchlivá noc	73
Cortésova odvěta	99
Zkáza Tenochtitlanu	119
Epilog	152
Chronologie hlavních událostí	155
Poznámky	157
Vybrané prameny a literatura	168
Rejstřík	171

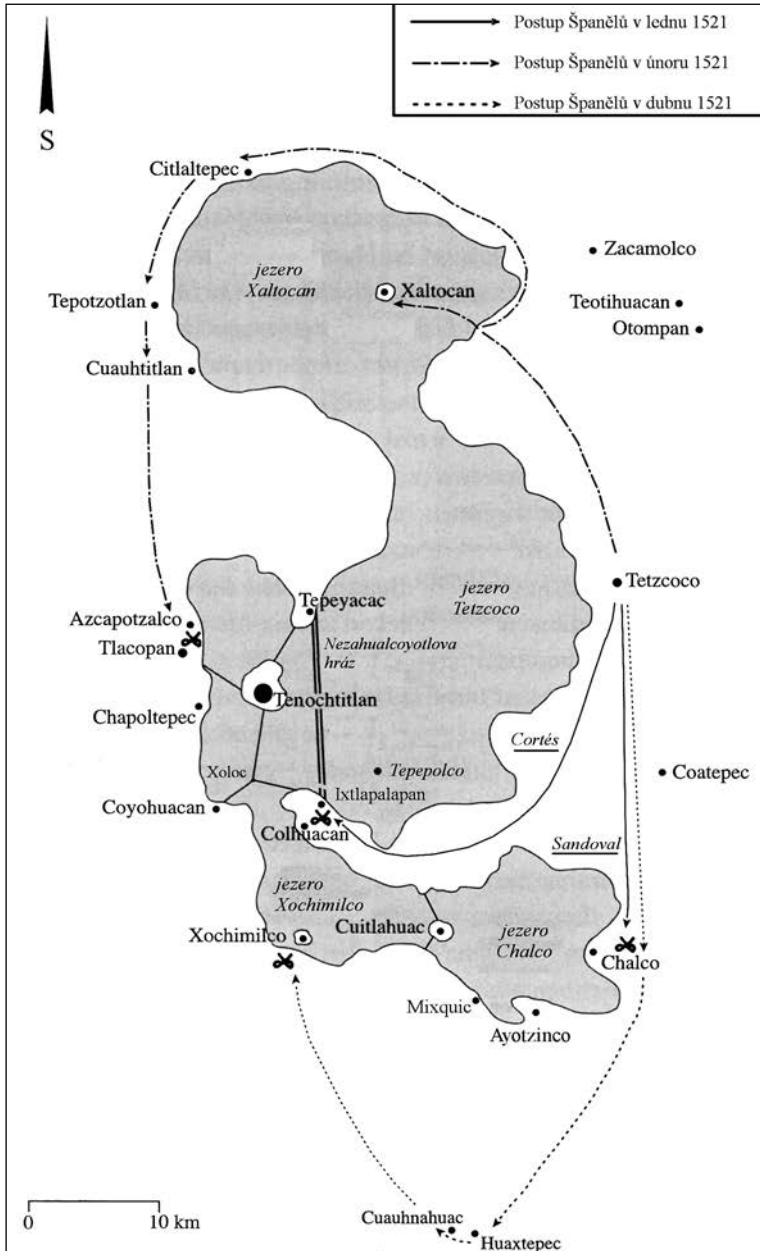
Vybrané španělské objevitelské výpravy k pobřeží Mexika v letech 1517–1519

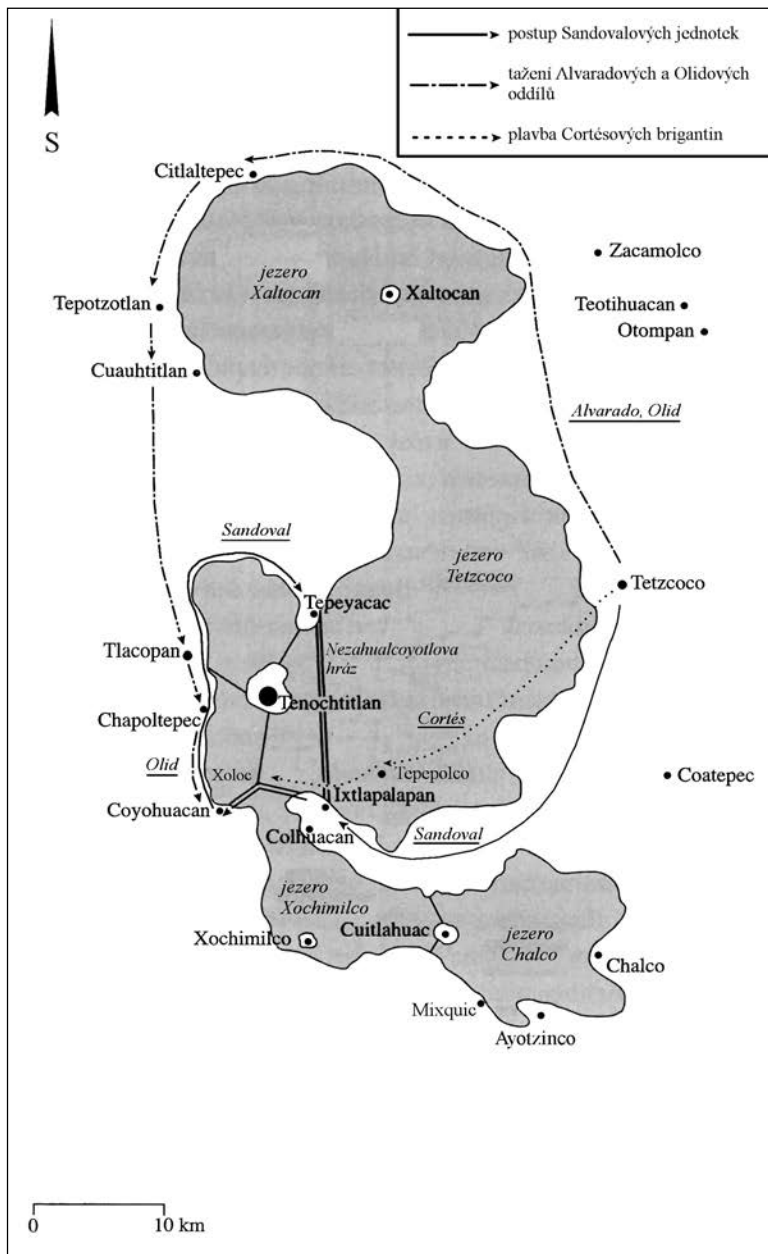
Cortésovo tažení do Tenochtitlanu v roce 1519

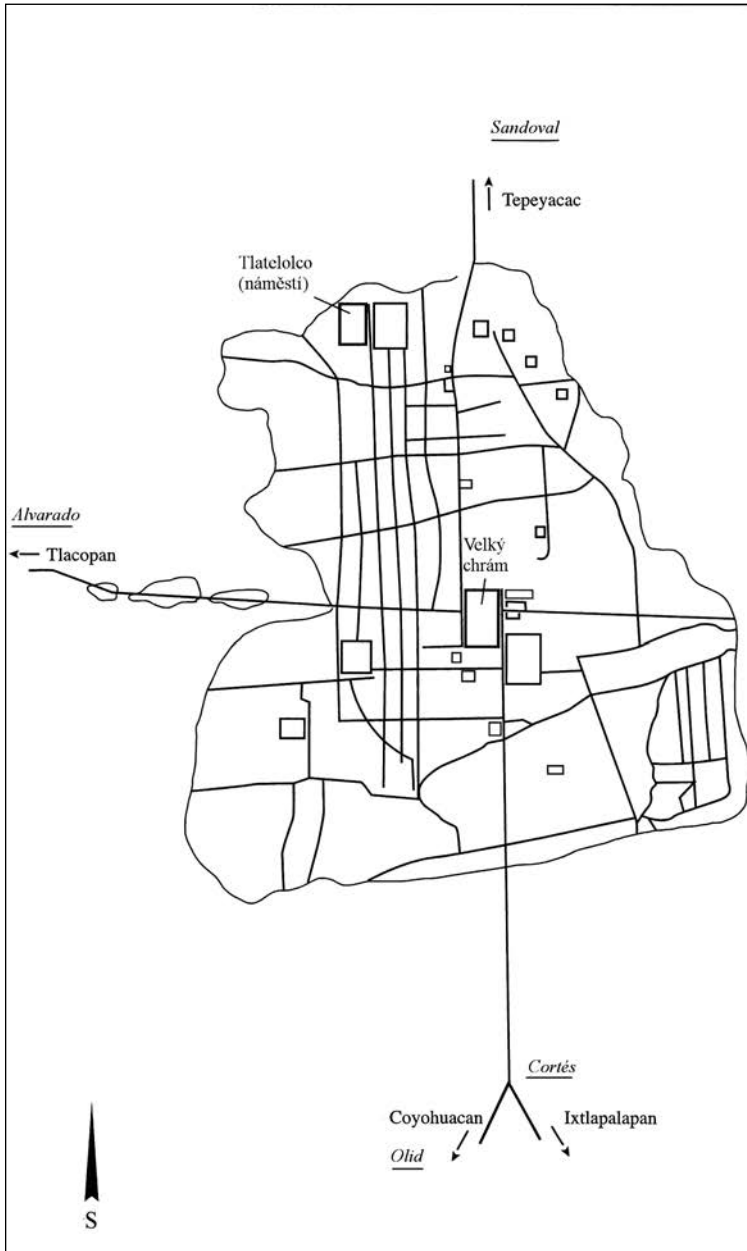
Postup Cortésových jednotek v údolí Mexika (1519–1520)

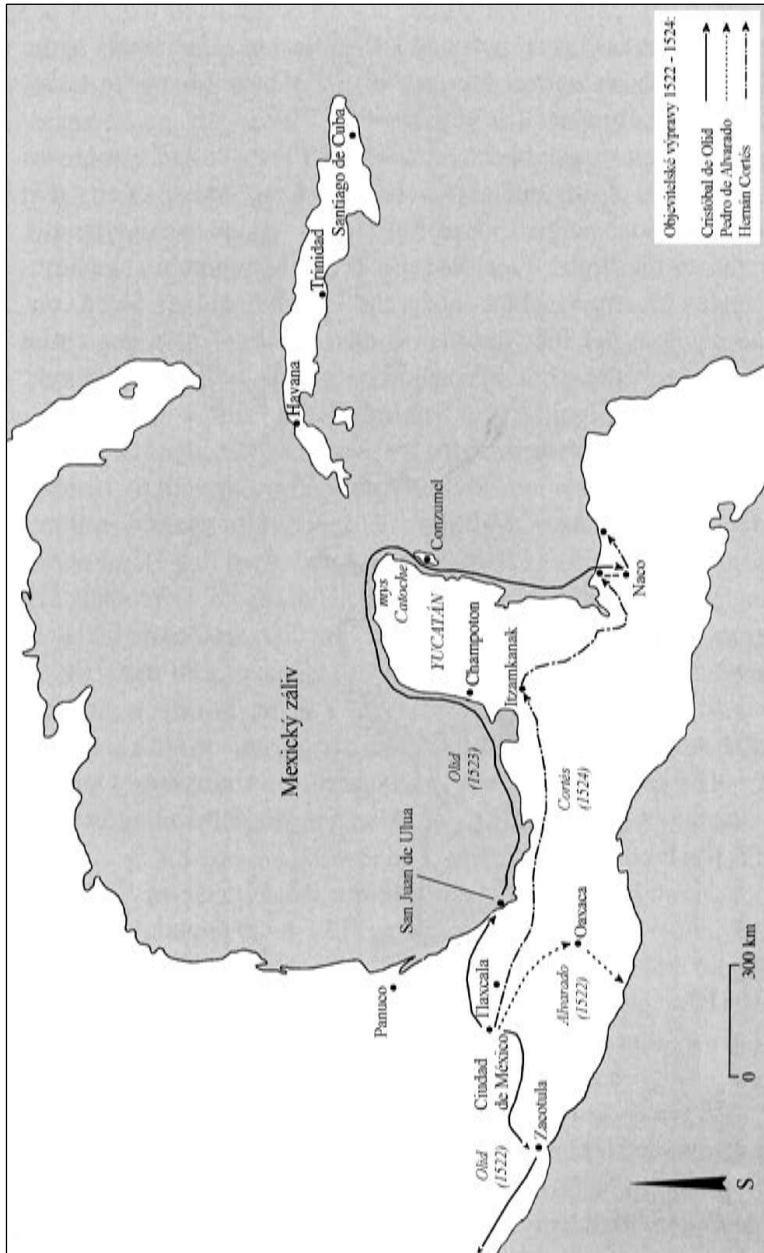
Operace španělsko-indiánských oddílů v údolí Mexika (leden až duben 1521)

Operace španělsko-indiánských oddílů v údolí Mexika (duben a květen 1521)

Tenochtitlan ve dvacátých letech 16. století

Vybrané španělské objevitelské výpravy ve Střední Americe v letech 1522–1524

POZNÁMKA K VÝSLOVNOSTI

Většina aztéckých jmen a názvů měst je transkripcí původního tvaru v jazyce nahuatl, jemuž chybí oproti češtině písmena b, d, f, g, ch, j, k, r, v, z. Výjimku z tohoto pravidla představují jména aztéckého panovníka Motecuhzomy Xocoyotzina a boha Quetzalcohuatla, která uvádím podle

Písmeno	Výslovnost
c (před a, o)	k
c (před e, i)	s
c (před h)	č
h (uprostřed nebo na konci slova)	neznělá souhláska (ráz), v některých případech jako h
h (před u)	w
q (před ue, ui)	k
t (před z)	c
x	š
y	j
z (před a, o)	s

současného úzu ve tvaru Moctezuma a Quetzalcoatl.

Příklady:

Huitzilopochtli [wicilipočtli]

Ixtlilxochitl [ištlišočitl]

Tenochtitlan [tenočtitlan]

Xocoyotzin [šokojocin]

PROLOG

Odpoledne 2. ledna 1492 kastilsko-aragonské vojsko vstoupilo za zpěvu *Te Deum Laudamus* do města Granady, a úspěšně tak završilo znovudobytí Pyrenejského poloostrova, tzv. reconquistu. Vítězství nad posledním muslimským emirátem v Evropě mělo mimořádný význam, neboť Kastilie i Aragon mohly nyní soustředit své úsilí na zámořskou expanzi. 12. října téhož roku lodě Kryštofa Kolumba překonaly Atlantik a zakotvily u břehů San Salvadoru v Bahamském souostroví. Jeho výprava byla předzvěstí nové éry. Na kastilském dvoře zavládlo nadšení, neboť vidina západní cesty k pokladům Orientu získala reálné obrysy. Třebaže Kolumbovy závěry se nakonec ukázaly jako chybné, objev Nového světa se stal významným mezníkem v historii lidstva. „*Odemkl jsem bránu, kterou vejdou jiní,*“ posteskl si Velký admirál. Nemýlil se, neboť v očích mnoha dobrodruhů země na západním břehu Atlantiku nabízela skvělou příležitost k získání slávy a bohatství.

Od chvíle, kdy Kolumbus poprvé překonal Atlantik, uplynulo čtvrt století. Během této doby Španělé ovládli většinu karibských ostrovů a jejich pozornost se obrátila k tajemnému kontinentu na západě. Lodě, které vyplouvaly z ostrova Hispaniola k pobřeží dnešního Mexika, se vracely zpět se zprávami o mocné říši oplývající bohatstvím. Jedno z nejsvědnějších lákadel Nového světa představovalo zlato. Řada mužů věřila, že neprobádaná pevnina skrývá poklady nesmírné ceny, a nezdráhala se pro ně riskovat vlastní život.

V polovině listopadu 1518 kotvila v přístavu Santiago de Cuba malá skupina lodí. Jednalo se o expedici, která měla z příkazu dona Diega Velázqueze de Cuéllara, guvernéra Kuby, pátrat po „zlaté zemi“. Jejím velitelem byl Hernán Cortés, nesmírně ambiciózní muž, jenž považoval výpravu za osudovou příležitost. Vše podřídil jedinému cíli – stát se proslulým vojevůdcem a dobyvatelem (conquistadorem) říši v Novém světě. Jeho nezkrotná ctižádost však vyvolávala podezíravost a obavy. Když se dozvěděl, že se ho guvernér chystá zbavit velení, odhodil veškeré zábrany a začal neprodleně jednat. Krátce před rozedněním 18. listopadu 1518 vyplul proti Velázquezově vůli na otevřené moře. Cortés věřil, že se rozhodl správně, neboť velice toužil „*přinést světlo těm, kteří dleli v temnotách, a získat bohatství, po němž baží většina mužů*“.

Vládcové Anahuacu

